

Oikeustapaus:

Ulkomaalaisvirasto (nykyinen maahanmuuttovirasto) oli hylännyt A:n kansalaisuushakemuksen viitaten suojelupoliisin antamiin lausuntoihin, joissa se ei puoltanut hakemuksen hyväksymistä. Ulkomaalaisvirasto katsoi, että ei ollut tarkoituksenmukaista myöntää A:lle Suomen kansalaisuutta, koska on perusteltu syy epäillä, että hänen kansalaistamisensa vaarantaa valtion turvallisuutta ja yleistä järjestystä.

A:n valitti ulkomaalaisviraston kielteisestä päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen, ja vaati ulkomaalaisviraston päätöksen kumoamista ja asian palauttamista ulkomaalaisvirastolle kansalaisuuden myöntämiseksi.

Hallinto-oikeus kumosi ulkomaalaisviraston kielteisen päätöksen ja palautti asian uudelleen käsiteltäväksi. Hallinto-oikeuden mukaan ulkomaalaisvirasto ei ollut voinut hylätä kansalaisuushakemusta hankkimatta asian ratkaisemiseksi tarpeellisia tietoja pelkästään sillä perusteella, että suojelupoliisi ei puolla kansalaisuuden myöntämistä. Hallinto-oikeuden mielestä asiaa ei ollut ennen päätöksen tekemistä riittävästi selvitetty eikä päätöstä ollut riittävästi perusteltu.

Maahanmuuttovirasto, joksi ulkomaalaisvirasto oli muuttunut, haki muutosta Helsingin hallinto-oikeuden antamaan ratkaisuun korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Maahanmuuttovirasto vaati hallinto-oikeuden päätöksen kumoamista. Maahanmuuttovirasto katsoi Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen olevan virheellinen. Hallinto-oikeus ei ollut ottanut päätöksessään kantaa julkisuuslain soveltuvuuteen tapaukseen. Ottaen huomioon julkisuuslain rajoitteet tämäntyyppisissä tilanteissa ulkomaalaisviraston ratkaisu olla myöntämättä kansalaisuutta oli ollut riittävästi perusteltu ja muutenkin lain mukainen. Viranomaiselle kuuluu asian laajempi tarkoituksenmukaisuusharkinta, mikä on keskeistä tämäntyyppisissä kysymyksissä.

Millaisen ratkaisun korkein hallinto-oikeus antaa asiassa?

Millaisia menettelyvaihtoehtoja korkeimmalla hallinto-oikeudella on käytettävänään tapauksessa?

Perustele vastauksesi ottamalla kantaa tapauksen oikeudellisiin ongelmiin.

Oikeustapaus

A:n kunta oli pyytänyt tarjouksia turvetuotantoalueen ostamisesta. Tarjouspyynnössä oli todettu, että kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti alin myyntihinta, jonka kunnanhallitus voi hyväksyä, on 200 000 euroa.

Määräaikaan mennessä saapui kolme tarjousta. X oy:n tarjoama ostohinta oli 225 000 euroa, kolmen yksityishenkilön yhteisesti tarjoama ostohinta oli 210 000 euroa ja Y Oy:n tarjoama ostohinta 235 000 euroa. X Oy oli tarjouksessaan sitoutunut muuttamaan toimipaikkansa A:n kunnan, mikäli sen tarjous hyväksytään. Kummallakaan yhtiöstä ei ollut tarjouksen jättämisen hetkellä kotipaikkaa A:n kunnassa. Kaikkien kolmen yksityishenkilön kotipaikat olivat sen sijaan A:n kunnassa.

Kunnanhallitus päätti myydä tilan elinkeinopoliittisin perustein X Oy:lle 225 000 euron hinnalla ja ostotarjouksesta ilmeneville muilla ehdoilla. Yhtiö Y Oy teki oikaisuvaatimuksen kunnanhallituksen tekemästä myyntipäätöksestä. Oikaisuvaatimuksessa vaadittiin, että myyntipäätöstä muutetaan siten, että turvetuotantoalue myydään korkeimman tarjouksen jättäneelle Y Oy:lle X Oy:n sijaan.

Oikaisupäätöksessään kunnanhallitus totesi, että X Oy:n tarjous on kunnan kannalta kokonaistaloudellisesti edullisin, sillä yhtiön tarjoukseen sisältyi osakeyhtiön sitoutuminen muuttamaan kotipaikkansa A:n kunnan osakeyhtiön yhteisöverojen suuntaamiseksi kuntaa.

Yhtiö Y Oy valitti kunnanhallituksen oikaisuvaatimukseen antamasta ratkaisusta hallinto-oikeuteen vaatien ostopäätöksen kumoamista tai vaihtoehtoisesti hyvitysmaksun tuomitsemista. Kunnanhallitus ei ollut kohdellut tarjouksen tekijöitä tasapuolisesti.

Tarjouksen jättäneet kolme yksityishenkilöä valittivat myös hallinto-oikeuteen sillä perusteella, että he jo asuivat kunnassa, joten verotulot olisivat tulleet automaattisesti kunnalle, joten heidän tarjouksensa hyväksyminen olisi ollut kokonaistaloudellisesti ehdottomasti edullisin.

Kunnanhallitus totesi lausunnossaan päätöksen koskevan yksityisoikeudellista tarkoituksenmukaisuuskysymyksestä ja hallinto-oikeuden tulisi jättää valitukset tutkimatta. Yhtiöllä Y ei ollut oikeutta saada tarjoustaan hyväksytyä, joten sillä ei ollut oikeutta myöskään puhevallan käyttöön. Kunnanhallitus oli käsitellyt asian epävirallisena oikaisupyyntönä, eikä varsinaisena kunnallisvalitusta edeltävänä oikaisuvaatimuksena. Tehtyyn ratkaisuun oli vain epähuomiossa tullut liitetyksi virheellisesti muutoksenhakuosoitus, joka ei voinut itsessään perustaa muutoksenhakuoikeutta.

Ota kantaa tapauksen oikeudellisiin ongelmiin?
Millaisen ratkaisun hallinto-oikeus antaa? Perustele ratkaisusi.

Oikeustapaus

A:n huostaan otettu 14-vuotias lapsi oli sijoitettuna yksityiseen lastensuojelulaitokseen. Lastensuojelulaitoksen sääntöjen mukaan alaikäisen tupakointiepäilystä oli seurauksena, että lapsen oli määräaikaisesti sallittu opetukseen osallistumisen lisäksi oleskella vain omassa huoneessa tai soluasunnossa. Lisäksi sovittu viikonloppuloma peruuntui. Tupakkatuotteiden käytön havaitsemiseksi laitoksessa oli käytössä häkämittari, jolla otettiin puhallusnäyte.

Lastensuojelulaitoksen johtaja otti yhteyttä myös A:n käymän koulun rehtoriin, että A opiskelisi lastensuojelulaitoksessa. Koulun rehtori oli tehnyt hakemuksen perusteella päätöksen A:n erityisestä opetusjärjestelystä.

A:n vanhemmat eivät pitäneet opetusjärjestelyjen tilannetta kohtuullisena tästä kuultuaan. He olivat ottaneet yhteyttä myös kunnan sosiaalilautakuntaan, jossa asiasta ei kuitenkaan tiedetty mitään.

A kanteli asiasta aluehallintovirastoon vanhempiensa avustamana ja vaati sitä tutkimaan lastensuojelulaitoksen toiminnan asianmukaisuutta.

A vaati myös aluehallintovirastolta pikaisesti päätöstä, joka mahdollistaisi hänen käymisensä koulussa.

Millaisen ratkaisun aluehallintovirasto antaa A:n vaatimuksiin. Perustele ratkaisusi.

Ota kantaa tapauksessa ilmeneviin oikeudellisiin ongelmiin.

Kysymys 2

X:n kaupungin vesiliikelaitoksen johtokunta oli päättänyt maksaa vesiliikelaitoksen johtajalle henkilökohtaista palkanlisää. Kaupunginjohtaja käytti asiassa otto-oikeutta. Kaupunginhallitus kumosi johtokunnan päätöksen sillä perusteella, että toimivalta mainitussa asiassa ei kuulunut johtokunnalle vaan kaupunginjohtajalle, jolle se oli johtosäännössä siirretty. Kaupunginhallitus siirsi asian kaupunginjohtajan päätettäväksi.

Kesämökin omistaja A, joka oli vesiliikelaitoksen johtajan appi, teki kaupunginhallituksen päätöksistä oikaisuvaatimukset, jotka kaupunginhallitus hylkäsi. A teki edelleen asiassa kunnallisvalituksen hallinto-oikeudelle sillä perusteella, että asiassa ei voinut käyttää otto-oikeutta. Kunnanhallituksella ei ollut toimivaltaa myöskään tehdä siirtopäätöstä, vaan hallinto-oikeuden olisi kumottava siirtopäätös lainvastaisena. Vesiliikelaitos, vaikka kuuluikin kuntakonserniin, toimi taloudellisissa asioissa periaatteessa itsenäisesti.

Millaisen ratkaisun hallinto-oikeus ja millä perustein tulee antamaan ratkaisuun?

Kysymys 3

Eräässä suomalaisessa yliopistossa oli syksyllä 2014 haettavana professorin tehtävä viiden vuoden määräajaksi. Määräaikaan mennessä tehtävää olivat hakeneet A (nainen, 39 vuotta), B (mies, 50 vuotta) ja C (mies 37 vuotta). Työsuhteiseksi professoriksi 1.9.2015 alkaen valittiin maisteri A, joka oli ilmoittanut hakemuksessaan päättävänsä tohtorin tutkinnostaan puuttuneen osan vuonna 2015, mutta ei ollut pyytänyt lisää aikaa tutkinnon loppuun suorittamiseksi. Yliopiston rehtori oli nimittänyt ehdollisesti professorin tehtävään maisteri A:n, jolla ei ollut tuossa vaiheessa tohtorin tutkintoa. Vain valitulle henkilölle A oli annettu pätevyysaika ennen tehtävän vastaanottoa.

B kanteli yliopiston ratkaisusta oikeusasiamiehelle, ja totesi valintamenettelyn loukkaavan objektiivisuutta. Yliopiston rehtorin ehdollinen nimittämispäätös oli ollut epäselvä. Nimityksessä oli sivuutettu kantelijan valintaa puoltava kaikkien asiantuntijatahojen, kuten kansainvälisten asiantuntijoiden, rekrytointitoimikunnan sekä akateemisen neuvoston kanta. B oli aikaisemmin hoitanut määräaikaisena kyseistä professuuria. Ehdollinen valinta ei olisi edes periaatteessa mahdollinen. Tällaista ei ollut mainittu hakuilmoituksessa eikä tällaisesta ollut sääntelyä yliopiston sisäisissä hallinto- ja johtosäännöissä tai yleensä rekrytointiohjeissa. Sen sijaan hakuilmoituksessa oli edellytetty tohtorin tutkintoa. Valintaan oli vaikuttanut selkeästi se, että A oli toiminut aikaisemmin rehtorin kanssa yhdessä eräissä työprojekteissa, kun taas B oli työskennellyt muissa projekteissa.

- a) Onko oikeusasiamies toimivaltainen tutkimaan kanteluasian? Perustele ratkaisu.
- b) Kuinka oikeusasiamies menettelee kanteluasian tutkimisessa?
- c) Millaisen ratkaisun oikeusasiamiehen tulisi antaa asiassa? Perustele ratkaisu.
- d) Millaisia mahdollisia muita oikeussuojakeinoja on B:n käytettävissä?

SOSIAALIPALVELUT

Vuonna 1925 syntynyt A oli hakenut vammaisuuden perusteella kuljetuspalveluja asioimis- ja virkistysmatkoihin 20 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa taksilla siten, että hän suorittaisi omakustannushintana tarjouslinja-autolipun hinnan. Hakemuksen oli laatinut A:n puolesta hänen poikansa B. A sairasti terveystieteiden kuntasairauksien lääkärin 28.7.2011 antaman lausunnon mukaan verenpainetauti, angina pectorista, vatsapeitteiden tyrää, eteisvärinää, nivelrikkoa, uniapneaa, kihtiä, korvan tasapainoelimen häiriötä ja eturauhassyöpää. A kykenee kävelemään rollaattorin tai kepin avulla 25 metriä. Hän tuntee jatkuvaa rasisuuntakipua. A tarvitsee taksikyötyä liikkumiseen, koska lähimmälle linja-autopysäkillä on matkaa noin kilometri. A asuu yksin maalaistalossa. Poika perheineen asuu samassa pihapiirissä ja auttelee isäänsä tarpeen tullen, kun ehtii. Kunnallisia kotihoidon palveluja ei ole. Kuljetuspalveluhakemuksessaan A on ilmoittanut tarvitsevansa kuljetuspalvelua muun muassa kaupassa ja pankissa asiointiin. A käy kunnan keskustassa syömässä kaksi kertaa viikossa viikonloppuisin. A:n veli ja ystävät asuvat läheisessä kunnassa ja hän toivoisi, että pääsisi tapaamaan heitä useammin.

Kunnan perusturvalautakunnan alainen viranhaltija 21.10.2011 tekemällään päätöksellä hylkäsi A:n hakemuksen. Hakijalla ei ollut oikeutta vaikeavammaisen henkilön etuihin. Ikääntymiseen liittyvät toiminta- ja liikkumiskyvyn alenemat eivät oikeuta kuljetuspalvelujen myöntämiseen, vaan henkilön liikkumisen tarpeeseen tulee vastata muilla keinoin. Hakijalla on käytettävissään sosiaalihoitolain mukaisena kuljetuspalveluna kahdeksan yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa sekä mahdollisuus käyttää asioimistaksia.

B haki A:n puolesta oikaisua tehtyyn päätökseen kunnan perusturvalautakunnalta, joka päätöksellään 26.11.2011 pysytti viranhaltijan päätöksen. A:lle on myönnetty sosiaalihoitolain mukaisia kuljetuspalveluja kahdeksan yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa. Hän käyttää matkat käydessään aterioimassa kunnan keskustassa. Hänelle on kerrottu mahdollisuudesta saada ateriapalvelu kotiin, jotta matkoja säästyisi muuhun, mutta tähän hän ei ole ollut halukas. A:lla on mahdollisuus myös asioimistaksin käyttöön, joka liikennöi kaksi kertaa viikossa. Osa A:n sairauksista johtuu ikääntymisen aiheuttamasta toiminta- ja liikuntakyvyn heikkenemisestä. Pääsääntöisesti ikääntymiseen liittyvät toiminta- ja liikkumiskyvyn alenemat eivät oikeuta kuljetuspalvelun myöntämiseen. Lääkärintodistuksessa on luoteltu A:n sairaudet, mutta niistä kaikki eivät vaikuta hänen liikuntakykyynsä.

A valitti B:n tekemällä valituksella hallinto-oikeuteen. He vaativat edelleen A:lle 20 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa taksilla linja-autolipun hinnalla asuinkunnan ja naapurikuntien alueella. Saatu lääkärintodistus osoitti kiistattomasti A:n mahdollisuuden käyttää julkisia kulkuneuvoja sekä tarpeen olevan huomattavasti suurempi kuin kunnan tarjoamat matkat. A:n mielestä myös päätöksen tehnyt perusturvalautakunnan alainen viranhaltija ei olisi saanut esitellä oikaisuasiaa perusturvalautakunnalle. Jotta päätöksenteko olisi puolueetonta, edellyttäisi se, että toinen viranhaltija olisi perehtynyt asiaan ilman ennakoasennetta. Näin ollen asian käsittelyä rasitti myös menettelyvirhe, ja kunnan päätös oli myös täten virheellinen. Hallinto-oikeuden tulisi velvoittaa kunta antamaan A:lle hänen kuukausittain tarvitsemansa kuljetukset.

Millaisen ratkaisun hallinto-oikeus antaa. Perustele ratkaisusi.

KUNNAN MAA-ALUEEN VUOKRAUS

X:n kunnan kunnanhallitus oli päättänyt vuokrata teollisuusalueelta omistamansa 3000 neliön suuruisen kiinteistön siellä sijaitsevine teollisuushalleineen paikalliselle yhtiölle A:lle. Kunnan johtosäännössä kyseisen tyyppisen vuokrasopimuksen tekeminen on annettu kunnanhallituksen tehtäväksi.

Kunnanhallitus päätti asiasta 19.9.2012 pitämässään kokouksessa pöytäkirjan pykälän 80 kohdalla. Kunnanhallituksen kokouksesta 19.9.2012 laadittu pöytäkirja nro 10/2012, joka sisälsi pykälien 75-79 kohdilla käsitellyt asiat, oli ollut mainittuihin asiakoihtiin annettuine muutoksenhakuohjeineen yleisesti nähtävillä kunnassa 20.9.2012 alkaen. Pykälä 80 sisältyi erilliseen pöytäkirjaan nro 10S/2012. Tämä pöytäkirja, joka sisälsi myös muutoksenhakuohjauksen ko. asiakoihtaan, ei ollut ollut yleisesti nähtävissä.

Kunnassa elinkeinotoimintaa harjoittava yksityishenkilö B, joka asui kunnassa Y ja oli jo aikaisemmin vuokrannut kunnalta viereisen kiinteistön, haki oikaisua tehtyyn vuokrauspäätökseen 3.12.2012. Kunnan olisi pitänyt järjestää kiinteistön vuokrauksesta yleinen tarjouskilpailu. B pyysi samalla nähtäväkseen myös vuokrasopimuksen ehtoineen. Kunnanhallitus 15.1.2013 pitämässään kokouksessa jätti tutkimatta tehdyn oikaisun, koska asia oli jo tullut lainvoimaiseksi. Kunnanhallitus katsoi myös samassa kokouksessaan, että vuokrasopimukseen sisältyi liikesalaisuutena salassa pidettäviä tietoja, eikä sitä voitu antaa. Tämän vuoksi asia ei ollut syksyllä 2012 yleisesti nähtävissä kunnassa. Myös yhtiö C, Y:n kunnasta, oli lähestynyt kirjeellä kuntaa joulukuun lopussa 2012 ilmoittaen, että jos kunta oli vuokrannut vain nimellistä hintaa vastaan ko. vuokra-alueen A:lle, sopimus tulisi antamaan sille kilpailuedun, jota ei voi pitää oikeana menettelynä. Yhtiöt A ja C toimivat samalla toimialalla. Kunnanhallitus 15.1.2013 pitämässään kokouksessa totesi, että C:n kirje ei antanut aihetta toimenpiteisiin.

Sekä B että C valittivat hallinto-oikeuteen helmikuun alkuun mennessä kunnanhallituksen tammikuuisesta päätöksestä. Ne vaativat kunnanhallituksen päätöksiensä kumoamista. B aikaisemmin lausumansa ohella esitti valituksessaan, että kunnanhallituksessa asian käsittely oli ollut epäasianmukaista. Yhtiön A:n hallitukseen oli kuulunut aikaisemmin noin kymmenen vuoden ajan aina vuoden 2012 tammikuuhun asti kunnanhallituksen puheenjohtaja, joka oli ollut käsittelemässä vuokra-asiaa sekä 19.9.2012 että 15.1.2013 pidetyissä kokouksissa. B vaati edelleen nähtäväkseen myös vuokrasopimusta.

Kunnanhallitus antamassaan lausunnossa katsoi, että kyse on yksityisoikeudellisesta asiasta, eikä asiaa tulisi tutkia hallinto-oikeudessa. Jos asia katsottaisiin julkisoikeudelliseksi, päätös oli tullut lainvoimaiseksi jo lokakuussa 2012. Joka tapauksessa vuokrauspäätös ei voi loukata B:n eikä C:n oikeutta. Vuokrasopimukseen sisältyi liikesalaisuutena salassa pidettäviä tietoja, eikä se ollut näin ollen julkinen.

Millaisen ratkaisun hallinto-oikeus tulee antamaan valituksiin. Ota perustellusti kantaa tapauksessa esiin tuotuihin oikeudellisiin ongelmiin.

Oikeustapaus

X:n kunnassa kesämökin omistava A jätti vuonna helmikuussa 2010 X:n kunnan kunnanhallitukselle kuntalaisaloitteen ”Aloite X:n kunnan osallistumisesta konkreettisiin toimiin ilmastonmuutoksen ehkäisemiseksi, monimuotoisuuden säilyttämiseksi sekä kunnanympäristöjärjestelmän kehittämiseksi ja käyttöönottamiseksi”. A ei saanut alkukesään 2013 mennessä ilmoitusta aloitteensa johdosta suoritettavista toimenpiteistä eikä aloitetta ollut käsitelty.

A kanteli aloitteensa käsittelystä oikeusasiamiehelle.

Kunnanhallituksen oikeusasiamiehelle antaman selvityksen mukaan kantelijan aloite oli kirjattu helmikuussa kunnan diaariin. Selvityksen mukaan aloitteen jättämisen aikaan keväällä 2010 oli kolmen kunnan yhdistymisneuvottelut käynnissä, mistä johtuen kunnan hallintokoneisto oli täystyöllistetty. Lisäksi kunnan ympäristöhallinnossa oli resurssipulaa, joka vaikeutti ja hidasti asioiden valmistelua. Selvityksessä korostettiin sitä, ettei kantelija ollut itse tiedustellut aloitteensa käsittelytilannetta. Jos hän olisi ollut yhteydessä kunnan kansliaan, hän olisi saanut tiedon siitä, että aloite on kirjattu asiakirjojen hallintojärjestelmään ja että sitä valmistelu kunnan ympäristöhallinto. Lopuksi selvityksessä selostettiin aloitetta valmistelevien virkamiesten näkemyksiä aloitteen eri asiakohdista.

Kunnassa tehtiin elokuussa päätös, että aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin, joka annettiin tiedoksi myös A:lle.

A:n mielestä kunnassa asiaa ei ollut tarpeeksi selvitetty ja asian käsittely oli ollut muutenkin puutteellista. Mukana olleilla virkamiehillä oli sidoksia sellaisiin muun muassa autoiluun liittyviin yhtiöihin, joita kestävä kehitys ei missään tapauksessa kiinnosta. Koska asian valmistelu ja käsittely ei ollut hyvän hallinnon mukaista.

A päätti valittaa asiasta vielä hallinto-oikeuteen.

Millaiset ratkaisut oikeusasiamies ja hallinto-oikeus tulevat antamaan asiaan Perustele vastauksesi.

Kysymys 2

A oli muuttanut perheineen, johon kuului peruskoulun ensimmäisen luokan syksyllä aloittava lapsi B, uudelle asuinalueelle, jonka läheisyyteen oli valmistumassa myös uusi koulu. Yllättäen A kuitenkin kuuli, että hänen asuinalueensa ei kuulunutkaan uuden koulun oppilaaksiottoalueeseen. Kunnassa oli päätetty keväällä muuttaa koulualuejaot siten, että A:n asuinalue kuului vanhan noin viiden kilometrin päässä olevan koulun oppilaaksiottoalueeseen, vaikka uuteen kouluun olisi heidän uudesta asunnostaan ollut vain vajaat kolme kilometriä. Heidän asuntonsa oli rakennettu uudelle asuinalueelle, josta osa oli varsinaista uutta asuinalueetta, mutta osa oli myös vanhan asuinalueen täydentämISRakentamista. A:n asunto sijaitsi tavallaan tällä täydentämISRakentamisalueella liittyen saumattomasti sekä vanhaan että uuteen asuinalueeseen. Tästä huolimatta, vaikka vanhalta alueelta mentiin uuteen kouluun, heidät oli sijoitettu vanhan koulun oppilaaksiottoalueeseen, kuten koko uudISRakennusalue.

A:n mielestä koulualuejakoa koskeva päätös ei ollut kunnan asukkaiden näkökulmasta asianmukainen. Tähän oli hänen mielestään vaikuttanut myös se, että asiaa kunnassa valmistellut C asui alueella ja hän oli saanut kyseisellä koulualueella oman lapsensa uuteen kouluun. Joka tapauksessa B:n tuli päästä uuteen kouluun, koska osoittautui, että B:n koulumatka olikin yli viisi kilometriä hänelle osoitettuun kouluun. Tästä huolimatta kunta tarjosi A:lle ja hänen lapselleen B:lle koulukuljetusta vain reilun kolmen kilometrin matkalle. Lopun noin kahden kilometrin matkan hän joutui kävelemään.

A on harmissaan asiasta, ja kantelee kunnan koulualueRatkaisusta, B:lle osoitetusta peruskoulusijoituksesta ja koulumatkoja koskevasta ratkaisusta aluehallintovirastoon.

Millaisen ratkaisun aluehallintovirasto tulee asiassa mielestäsi antamaan? Kuinka aluehallintovirasto käsittelee kantelussa esiin tuotuja asioita?

Olisiko A:lla ollut käytettävänään myös muita oikeussuojakeinoja? Arvioi myös näiden muiden oikeussuojakeinojen tehokkuutta kyseisessä asiassa.

PERUSKOULUN OPPILAAN OIKEUSSUOJA

T:n peruskoulussa oli voimassa seuraavanlaiset järjestyssäännöt:

Koulumatkat

- Noudata liikennesääntöjä. Käytä pyöräilykypärää ja heijastinta. Tule ajoissa kouluun.

Koulualue

- Koulualueelta ei saa poistua ilman lupaa koulupäivän aikana.

Työrauha ja viihtyvyys

- Ei saa kiusata, eikä tehdä ilkivaltaa. Noudata täsmällisesti koulun työaikoja. Tule sisälle heti kellon soitua. Noudata siisteyttä koulun sisä- ja ulkotiloissa. Muista hyvät ruokailutavat. Kulje käytävillä ja portaissa rauhallisesti. Liikuntatunnille saavu varustautuneena erillisin liikuntavaattein ja -varustein (luistimet, kypärä, sukset). Ilman asianmukaisia liikuntavälineitä saapuva seuraa oppitunnin sivusta tai kävelee määrätyn matkan.

Käytöstavat ja turvallisuus

- Käyttäydy kohteliaasti, hyvien tapojen mukaisesti. Älä kiroile, vaan puhu asiallisesti. Pidä huolta omista ja koulun tavaroista. Älä ota toisen omaa. Älä vahingoita toisen tai yhteistä omaisuutta. Älä heittele kiviä, lumipalloja tai muita toisille vaaraa aiheuttavia esineitä. Teräseiden ja koulunkäyntiä häiritsevien tavaroiden (kuten makeisten ja rahan) tuominen kouluun on kielletty. Päihteiden tuominen kouluun ja tupakanpolto on kielletty. Matkapuhelimen tulee olla suljettuna ja sen käyttö koulun alueella on kielletty. Koulun ilmoitustaulut on varattu vain kouluun liittyviä tiedotteita varten. Rehtorin luvalla voidaan julkaista muitakin ilmoituksia, mutta ei kuitenkaan uskolliseen tai poliittiseen toimintaan liittyviä.

Välitunnit

- Tunnin loputtua lähde välitunnille reippaasti, ei juosten tai meluten. Noudata välituntivalvojan antamia ohjeita. Välitunneilla luokissa ovat vain järjestäjät, muut ovat ulkona.

Järjestyssääntöjen rikkominen

Järjestyssääntöjen rikkominen johtaa rangaistusseuraamuksiin.

• puhuttelu, ilmoitus kotiin, lelun/kännykän takavarikointi loppupäiväksi, poistaminen luokasta, oppilas tai luokka voi menettää tiettyjä etuja (esim. tietokonevälitunteja), jälki-istunto (enintään kaksi tuntia), kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen.

Järjestyssääntöjen selvittäminen

Nämä järjestyssäännöt selvitetään luokissa jokaisen lukuvuoden alussa kaikille oppilaille. Vanhemmille järjestyssäännöistä tiedotetaan koulun syystiedotteen mukana.

Luokkakavereilla A ja B oli ollut toistuvasti ongelmia koulun järjestyssääntöjen kanssa. A:n ongelmat liittyivät siihen, että hän ei ollut aina ehtinyt tehdä kaikkia kotitehtäviään ja kirjat, sukset ja luistimet olivat jääneet jopa silloin tällöin kotiin. Näistä hän oli saanut useampia jälki-istuntoja. Viimeiseksi hän oli kuitenkin saanut kirjallisen varoituksen, koska hän oli nahistellut erään rinnakkaisluokkalaisen C:n kanssa välitunnin aikana. C oli nimitellyt häntä, jolloin hän oli tönäissyt C:tä, joka oli kaatunut portaikkoa vasten. A, C ja C:n kaveri D oli pyydetty rehtorin kansliaan, johon A oli kuitenkin kieltäytynyt menemästä. Välituntivalvojana toiminut opettaja oli antanut rehtorille asiasta oman selvityksensä, jonka jälkeen rehtori oli antanut A:lle kirjallisen varoituksen. Jos vastaava tulisi toistumaan, A erotettaisiin koulusta määräajaksi.

Luokkakaveri B oli saanut järjestyssääntöjen rikkomisesta jälki-istuntoa yhden tunti, koska hän oli valokuvannut matkapuhelimellaan toisia oppilaita välitunnin aikana. Hänen kännykkänsä oli myös takavarikoitu kyseiseksi koulupäiväksi. Kun rehtori oli tämän jälkeen huomannut, että hän oli kiinnittänyt ilmoitustaululle tietoja erään poliittisen nuorisojärjestön paikallistoiminnasta, häneltä oli evätty oikeus ns. tietokonevälitunteihin. Ensin uhka tietokonevälituntien epäämisestä oli koskenut myös hänen kavereitaan. Tietokoneilla työskentelyn sijaan hän joutui seisomaan kyseisen ajan koulun aulassa.

- a) Onko A:n ja B:n kohdalla toimittu oikeussääntöjen mukaisesti?
- b) Millaisia oikeussuojakeinoja on A:lla ja B:llä käytettävänä?

OPPILAAN OIKEUSASEMA

A ja B olivat eronneet ja heillä oli yhteishuollossa oleva lapsi C, joka aloitti alakoulun syyslukukaudella 2012. Heti koulutaipaleen alettua alkoi kuitenkin ilmetä ongelmia koulun ja kodin välisessä yhteistyössä. Onko seuraavissa tilanteissa menetelty oikein? Kuinka tilanteita on oikeudellisesti arvioitava? Millaisia oikeusturvakeinoja on A:n, B:n ja C:n käytettävissä seuraavissa tilanteissa?

- a) Oppilas C:lle oli hänen vanhempansa A hakenut lukuvuodeksi 2012–2013 koulukyyditystä alakouluun X, joka oli hänelle osoitettu lähikoulu. X:n koulun rehtori, jolle päätöksentekovalta oli delegoitu, kieltäytyi myöntämästä maksutonta koulukuljetusta. Kielteistä päätöstä hän perusteli sillä, että ensinnäkin koulumatka oli 4,9 kilometriä mitattuna oppilaan kerrostaloaluetta reunustavalta kevyenliikenteen väylältä koulun aluetta kiertävään aitaan. Lisäksi ei ollut perustetta myöntää myöskään koulukyyditystä tien vaarallisuuden perusteella, koska C:n käyttämä koulutie ei ollut mitenkään erityisen vaarallinen. Kunta ilmoitti käyttäneensä ns. Koululiitu-tietokoneohjelmaa, joka laski matemaattisesti koulutien vaarallisuutta rekisterissä olevien tietojen mukaan. A:n mielestä rehtorin päätös oli väärä. Koulutie oli pitempi ja ainakin vaarallisempi kuin väitettiin. C joutui ylittämään koulumatkallaan joen siltaa pitkin, jossa oli varattuna vain kapea osuus kevyelle liikenteelle. Sillan ylitti vuorokaudessa noin 1500 raskasta ajoneuvoa muiden ajoneuvojen lisäksi. Lehtitietojen mukaan Koululiitu-tietokoneohjelma ei voinut huomioida esimerkiksi siltojen vaikutusta koulutien turvallisuuteen.
- b) Oppilas C, joka ei kuulunut evankelisluterilaiseen kirkkoon, osallistui evankelisluterilaiseen uskonnonopetukseen, koska A, joka kuului evankelisluterilaiseen kirkkoon, oli ilmoittanut hänet uskonnon opetukseen. B ihmetteli sitä, miksi hänellä ei ollut kysytty mitään. Itse hän ei kuulunut evankelisluterilaiseen kirkkoon.
- c) Oppilas C:llä ilmeni käyttäytymishäiriöitä ja vaikeuksia keskittyä koulutyöhön. C:n tilannetta oli käsitelty oppilashuoltoryhmässä ja samalla oli tehty eräitä alustavia toimenpide-ehdotuksia. Opettaja kertoi tehdyistä ehdotuksista A:lle, joka oli yllättynyt, että C:n tilannetta oli ylipäättänsä käsitelty oppilashuoltoryhmässä. A:n mielestä osa toimenpide-ehdotuksista oli selvästi hätiköityjä.
- d) A alkoi epäillä koulussa olevan homeongelman. A otti yhteyttä kunnan kouluvirastoon. Siellä ei kuitenkaan uskottu A:n väitteitä, eikä aiottu selvittää niiden todenperäisyyttä.

VIRANHAKU

A oli hakenut X:n kunnan Y:n koulun rehtorin virkaa. A:lla oli pitkä työkokemus rehtorina työskentelystä. Myös rehtorin viran erityiset kelpoisuusehdot täyttyivät hänen osaltaan. Hän toimi jopa parhaillaan kunnan Z erään koulun rehtorina jo kuudetta vuotta, mutta oli kiinnostunut vaihtamaan paikkakuntaa henkilökohtaisten syiden vuoksi. X:n kunnan sivistystoimen lautakunta valitsi kuitenkin paikkaa hakeneista rehtorin virkaan A:n sijasta B:n. Lautakunnassa oli suoritettu asiasta virkavaali. Asiaan liittyi lyhyt sivistystoimenjohtajan esittelymuistio, jossa perusteltiin B:n valintaa hänen pedagogisen innovatiivisuuden ja psykologisen testin perusteella saaduilla näkökohdilla. Muita perusteluita päätöksessä ei ollut.

A, joka oli myös käynyt näissä psykologisissa testeissä, halusi saada suoritettut psykologiset testit nähtäväkseen sekä itsensä, hakija B:n että myös psykologisissa testeissä olleen hakijan C osalta. X:n kunnan opetusvirastolta kuitenkin kieltäydyttiin antamasta ko. psykologisen testin tuloksia, koska ne sisälsivät henkilön yksityisyyden suojan piiriin kuuluvia tietoja.

A haki oikaisua rehtorin vaalista. A tulisi valita B:n sijaan pitkäaikaisen ja ansiokkaan työkokemuksensa, josta osa oli tapahtunut myös rehtorin virassa, vuoksi. Sen sijaan B:llä ei ollut kokemusta rehtorin tehtävistä kuin kolmelta kuukaudelta. A:lla oli kokemusta myös kunnallisista luottamustehtävistä. B oli jopa vasta muutama vuosi sitten valmistunut yliopistolta, koska hän oli opiskeluiden sijaan keskittynyt kilpaurheilutoimintaan kansallisella tasolla. Rehtorin muodollisen pätevyyden hän oli saanut vasta muutama kuukausi sitten. Päätöksen taustalla on vaikuttanut vahvasti se, että B oli paikkakuntalainen, mitä A ei ollut. Sivistystoimen lautakunta esittelijän esityksen mukaisesti ei muuttanut vaalin lopputulosta sitä tarkemmin perustelematta.

A valitti hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmään hän uudisti aikaisemmin esittämänsä, jonka lisäksi hän katsoi asiaan vaikuttaneen sen, että esittelijänä sivistyslautakunnassa oli toiminut B:n vanha urheiluvaikainen ystävä. Hallinto-oikeuden tulisi kumota sivistystoimen lautakunnan päätös ja vahvistaa hänen valintansa rehtoriksi. Jotta hän voisi esittää tarkempaa argumentointia liittyen tehtyihin psykologisiin testeihin, hän vaati samalla hallinto-oikeutta velvoittamaan antamaan kuntaa ja sen opetusvirastoa psykologisten testien tulokset A:lle. A vaati myös oikeudenkäyntikulujensa korvaamista 1000 eurolla, johon sisältyi sekä hänen kulut ja ajanmenetykset oikaisun että valituksen tekemisessä.

Kunta X antoi lausunnon. B oli pätevin uusien pedagogisten näkemystensä vuoksi ottaen huomioon myös psykologisten testien tulokset. A:lle psykologisten testien tuloksia ei voida luovuttaa, koska ne sisältävät yksityisyyden suojan kannalta erittäin arkaluonteisia tietoja. Kunta vaati oikeudenkäyntikulujensa korvaamista 500 eurolla.

Millaisen ratkaisun hallinto-oikeus antaa esitettyihin vaatimuksiin? Ota kantaa tapauksessa esitettyihin oikeudellisiin ongelmiin. Perustele ratkaisusi.

KUNNALLINEN VIRANHALTIJA

Kunnallinen viranhaltija X oli ollut pois paljon työpaikaltaan. Jälkikäteen hän oli toimittanut useimmiten myös lääkärintodistuksen poissaolonsa syystä, joka oli usein ollut selkäkivut. Toistuvien poissaolojen vuoksi X:n esimies oli ilmoittanut hänelle, että hänen oli esitettävä lääkärintodistus ensimmäisestä poissaolopäivästä lähtien, vaikka muilta viranhaltijoilta ei tätä edellytetty, vaan terveydenhoitajan todistus ja aivan muutaman päivän osalta myös esimiehen lupa oli riittävä.

Kun X oli seuraavan kerran poissa työpaikaltaan sairauden vuoksi ja esitti perusteeksi vain sairaanhoitajan antaman todistuksen, X:n esimies antoi hänelle varoituksen sillä uhalla, että jos toiminta toistuu, hänet tultaisiin erottamaan. Samalla X:n esimies määräsi hänet työkyvynarviointiin työterveyshuoltoon.

X piti hänen esimiehensä tekemiä päätöksiä vain häneen kohdistettuna ajojahtina, koska hän ei enää jaksanut vanhempana työntekijänä tehdä yhtä pakkotahtista työtä kuin hänet nuoremmat työtoverinsa. X haki esimiehen tekemiin päätöksiin oikaisua sen hallinnonalan lautakunnalta, jonka alaisia hän ja hänen esimiehensä olivat. Lautakunta totesi X:n esimiehen toimineen asiassa täysin oikein, mutta ei antanut valitusosoitusta. Tarkemmin ei otettu kantaa myöskään X:n näkemykseen iän vaikutuksesta hänen kohteluunsa.

X:n tiedusteltua asiaa kunnan lakimieheltä, hänelle kerrottiin, että lautakunta oli käsitellyt asian X:n tekemänä kanteluna esimiehestään.

Toimiko lautakunta oikein ja oliko virkamies X:n saama vastaus kunnan lakimieheltä oikea?

Ota kantaa tapauksessa ilmeneviin oikeudellisiin ongelmiin. Perustele kannanottosi.

HANKINTOJEN KILPAILUTTAMINEN

Kunta kilpailutti koululaiskuljetukset tietyille reiteille seuraavaksi kolmeksi lukuvuodeksi. Kilpailutuksen kokonaisarvo oli 100 000 euroa.

Tarjousaikana saapui kolme tarjousta taksiliikennöijiltä (A, B ja C). Tehdyissä pisteytyslaskelmissa tarjouksen A katsottiin olevan kokonaistaloudellisesti edullisempi kuin B:n tarjous. C:n tarjous katsottiin tulleen myöhässä. Tarjoukset oli tullut saapua tiistaina 10.1.2014 mennessä. Taksiautoilija C:n tarjous oli kyllä tullut kunnan postilokero-osoitteeseen postitoimipaikkaan maanantaina 9.1.2014. Kunnan ja postin välisen sopimuksen mukaisesti postilähetykset kuljetettiin postitoimipaikasta kunnan kirjaamoon. Postinjakelijalla oli epähuomiossa jäänyt yksi erä postilähetyksiä jakamatta 10.1.2014 ja näiden jakelu oli tapahtunut vasta 12.1.2014, jolloin C:n tarjous oli saapunut kunnan kirjaamoon.

Kunnan sivistyslautakunta 31.1.2014 pidetyssä kokouksessaan katsoi C:n tarjouksen tulleen myöhässä. A:n tarjouksen se katsoi kokonaistaloudellisesti edullisimmaksi. Päätökset annettiin tiedoksi taksiautoilijoille pöytäkirjan tarkistamisen jälkeen viikon kuluttua kokouksesta.

Taksiautoilija C teki oikaisuvaatimuksen heti välittömästi päätöksen tiedoksisaannin jälkeen sivistyslautakunnalle vaatien tarjouspyyntöjen uudelleen käsittelyä ja myös hänen tekemänsä tarjouksen mukaan ottamista käsittelyyn. Taksiautoilija B myös pyysi ratkaisuun oikaisua. Taksiautoilija B:n mielestä taksiautoilija A:n tarjous oli sinänsä tarjouksen, mutta ei lainsäädännön mukainen. Taksiautoilija A:n autossa ei ollut alkolukkoa.

Ennen kuin sivistyslautakunta oli ehtinyt päättää, miten se tulisi suhtautumaan oikaisupyyntöihin, kunnanhallitus otti asian käsiteltäväkseen, ja poisti tarjouspyyntöön annetun ratkaisun, teki vertailun uudelleen ja valitsi autoilijaksi C:n, jonka tarjous oli kokonaistaloudellisesti edullisempi kuin B:n ja lisäksi hän oli tarjouksessaan erikseen maininnut, että hänen käytettävänä olevassa autossa oli jo alkolukko.

Taksiautoilija A oli asiasta kuullessaan täysin tyrmistynyt. Hänelle ei asiasta ollut mitenkään informoitu. Hänellä oli kyllä aikomus asentaa autoon heti alkolukko, kun hän saa ko. tyyppisen kuljetuksen hoidettavakseen. Kyseisen vuoden aikana tällaisia hänellä ei ollut vielä ollut.

A ja B pohtivat nyt, miten heidän kannattaisi edetä asiassa ja onko kunta menetellyt oikein.

Lautakunnan jäsen D on myös asiasta ihmeissään. C:n tarjousta ei olisi tullut missään tapauksessa hyväksyä, koska käytössä oleva auto oli hänen tietojensa mukaan myös epäsiisti.

- a) Onko kunnassa menetelty oikein? Perusteltu ratkaisu.
- b) Miten A:n, B:n ja D:n kannattaisi asiassa edetä. Millaisia oikeusturvakeinoja heillä on käytettävänä?

Laki alkolukon käytöstä koulu- ja päivähoitokuljetuksissa 10.12.2010/1110

1 § Alkolukolla varustetun ajoneuvon käyttö koulu- ja päivähoitokuljetuksissa

Jos kuljetuksen järjestää kunta, kuntayhtymä, koulu tai laitos tilausliikenteenä ja kuljetukseen saadaan kunnan tai valtion tukea, alkolukon hyväksymisestä liikenteeseen annetun lain (1109/2010) 1 §:ssä tarkoitetulla alkolukolla varustettua ajoneuvoa on käytettävä:

- 1) esiopetukseen, perusopetukseen ja lisäopetukseen osallistuvien oppilaiden kuljetuksissa;
- 2) toisen asteen koulutukseen osallistuvien opiskelijoiden kuljetuksissa; ja
- 3) päivähoitokuljetuksissa.

Rattijuopumukseen syyllistyneille tarkoitetusta valvotusta ajo-oikeudesta säädetään erikseen.

2 § Alkolukon asennus ja sen asianmukainen käyttö

Kuljetuksista vastaava liikenteenharjoittaja on vastuussa alkolukon asennuksesta ja alkolukon pitämisestä toimintakuntoisena. Ajoneuvon liikenneturvallisuuden ja alkolukon toiminnan varmistamiseksi alkolukon käytössä, huollossa ja kalibroinnissa on toimittava huolellisesti ja noudatettava asianmukaisia menettelyjä.

Alkolukon hyväksymisestä liikenteeseen annetun lain 7 §:n 2 momentissa tarkoitettu todistus alkolukon asennuksesta ja kalibroinnista on pidettävä ajon aikana mukana ajoneuvossa.

Tarkempia säännöksiä alkolukon asennuksesta ja säätämisestä voidaan antaa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

3 § Muun kuin alkolukolla varustetun ajoneuvon käyttö

Ajoneuvon rikkoutumisesta tai muusta vastaavasta syystä kuljetuksesta vastaava liikenteenharjoittaja voi tilapäisesti, enintään viiden arkipäivän ajan, käyttää muuta kuin alkolukolla varustettua ajoneuvoa. Muun kuin alkolukolla varustetun ajoneuvon käytöstä on liikenteenharjoittajan viipymättä ilmoitettava kuljetuksen tilaajalle.

Jos kuljetuksesta vastaava liikenteenharjoittaja ei edellä 1 momentissa säädetystä huolimatta kykene suorittamaan kuljetusta, kuljetuksen tilaaja voi tilapäisesti, enintään kolmen arkipäivän ajan, käyttää kuljetuksessa muuta kuin alkolukolla varustettua ajoneuvoa. Edellytyksenä on, ettei alkolukolla varustettua ja kuljetukseen sopivaa ajoneuvoa ole käytettävissä.

4 § Alkolukon käyttörikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

- 1) laiminlyö 1 §:n 1 momentissa tarkoitetussa ajossa käytettävän ajoneuvon varustamisen alkolukolla tai sen pitämisen toimintakuntoisena,

2) rikkoo 3 §:n 1 momentissa säädettyä määräaikaa tai laiminlyö mainitussa momentissa liikenteenharjoittajan tehtäväksi määrätyn ilmoituksen tekemisen taikka

3) laiminlyö 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun alkolukon asennuksesta ja kalibroinnista annetun todistuksen pitämisen 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun kuljetuksen aikana mukana ajoneuvossa,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *alkolukon käyttörikkomuksesta* sakkoon.

Poliisin on ilmoitettava epäilyistä 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetusta alkolukon käyttörikkomuksesta kuljetuksen tilaajalle.

5 § Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2011.

Taulukko: kynnysarvot

Kansalliset kynnysarvot

Hankintalaji	Kynnysarvo (euroa)
Tavara- ja palveluhankinnat	30 000
Käyttöoikeussopimukset	30 000
Liitteen B (ryhmä 25) terveydenhoito- ja sosiaalipalvelut ja koulutuspalvelut yhteishankintana	100 000
Rakennusurakat	150 000
Käyttöoikeusurakat	150 000
Suunnittelukilpailut	30 000

EU-kynnysarvot

Hankintalaji	Kynnysarvo (euroa)	
	Valtion keskushallintoviranomainen	Muut hankintaviranomaiset
Tavarahankinnat ja palveluhankinnat	130 000	200 000
Rakennusurakat	5 000 000	5 000 000
Käyttöoikeusurakat	5 000 000	5 000 000
Suunnittelukilpailut	130 000	200 000

4 A

Oikeustapaus

KAUPUNGIN VIRKAMIEHEN IRTISANOMINEN

A irtisanottiin rakennustoimen johtajan 21.9.2004 tekemällä päätöksellä taloudellisista ja tuotannollisista syistä X:n kaupungin rakennustoimen huoltopäällikön virasta. Päätös annettiin A:lle henkilökohtaisesti tiedoksi 24.9.2004 lähetetyllä kirjeellä oikaisuvaatimusohjeineen. A jätti 22.10.2004 kunnan kirjaamoon rakennuslautakunnalle osoitetun oikaisuvaatimuksen rakennustoimen johtajan päätöksestä.

Rakennuslautakunta hylkäsi 17.11.2004 A:n oikaisuvaatimuksen. Tämä päätös pöytäkirjanotteineen ja valitusosoituksineen lähetettiin A:lle 19.11.2004. A valitti oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä hallinto-oikeuteen. Valitus saapui hallinto-oikeuteen 14.12.2004.

Valituksessaan A vaati irtisanomisen kumoamista. Irtisanomispäätös oli ikärasistinen, koska kunnassa oli vuoden 2004 keväällä tehty kehittämissuunnitelma virkarakenteesta, jonka mukaan kunnan rakennus- ja teknisen toimen alueen henkilötyövuosia tuli vähentää 12. Työvoiman vähennys tuli toteuttaa mahdollisuuksien mukaan eläkejärjestelyjen avulla. Irtisanomisia oli perusteltu sillä, että kilpailuttamisen vuoksi osan palveluista kunta hankki ostopalvelusopimuksin. Vuoden 2004 aikana kymmenestä irtisanotusta henkilöstä kahdeksan sijoittui ikäryhmään 56-65 -vuotiaat ja kaksi ikäryhmään 46-55 -vuotiaat, joista toinen oli 51-vuotias ja toinen 54-vuotias. Valittaja oli kyseinen 51-vuotias henkilö. Kaksi henkilöä oli irtisanoutunut vapaaehtoisesti ja siirtynyt ns. "eläkeputkeen". A:lla ei kuitenkaan ikänsä puolesta ollut tätä mahdollisuutta ja hän oli ehtinyt työskennellä tämän kunnan palveluksessa vasta vähän vajaat neljä vuotta.

Rakennuslautakunta päätti 10.1.2005 lakkauttaa huoltopäällikön viran. Viran lakkauttamista koskeva päätös asetettiin yleisesti nähtäville kunnan ilmoitustaululle 14.1.2005. Päätöstä ei annettu erikseen tiedoksi A:lle. A ei tehnyt viran lakkauttamisesta oikaisuvaatimusta, vaan valitti suoraan hallinto-oikeuteen, jonne valituskirjelmä saapui 18.2.2005.

Hallinto-oikeuteen tekemässään valituksessa A totesi, ettei hän ollut voinut tehdä oikaisuvaatimusta, koska hän ei ollut tiennyt huoltopäällikön viran lakkauttamista koskevasta lautakunnan päätöksestä mitään. Kyseistä päätöstä ei ollut hänelle annettu tiedoksi. Siinä vaiheessa, kun A oli saanut tietää viran lakkauttamisesta, oli oikaisuvaatimuksen tekoaika jo umpeutunut. Muilta osin A viittasi irtisanomisesta tekemäänsä valitukseen ja vaati viran lakkauttamispäätöksen kumoamista samoilla perusteilla.

X:n kaupunki valitusten johdosta antamissaan selityksissä totesi irtisanomisen olleen asianmukaisesti tehdyn tuotannollisin ja taloudellisin syin. Viran lakkauttamispäätös oli ollut tarpeellinen kunnan virkarakenteen kehittämisen kannalta. Viran lakkauttamispäätöksestä tehtyä valitusta ei tulisi muutenkaan ottaa tutkittavaksi, koska päätöksestä ei saa kuntalain mukaan valittaa.

Sekä kaupunki X että A vaativat oikeudenkäyntikulujensa korvaamista kummankin asian käsittelymisen yhteydessä kaupunki 200 eurolla ja valittaja A 2000 eurolla.

Hallinto-oikeuden ratkaisut A:n tekemiin valituksiin? Perustele ratkaisut.

